

Föreningsmeddelanden.

Sammanträdena ha hållits på Skogshögskolan, utom i januari, oktober och november (Riksmuseum) och den 14 december. Prof. Tullgren har varit ordförande och lektor Lindroth (utom på aprilsammanträdet) sekreterare.

Sammanträdet måndagen den 28 januari 1946.

Närvarande 42 medlemmar samt 4 gäster.

I styrelsen omvaldes prof. Trägårdh (vice ordf.), lektor Lindroth (sekr.), dr Nordström och lic. Ahlberg; till suppleant omvaldes dr Brundin. I biblioteksutskottet omvaldes prof. Lundblad och i redaktionskommittén prof. Tullgren. Till revisorer omvaldes tandl. Engdahl och ing. Borell, med aktuarie Norstrand och dr Rudebeck som suppleanter.

Följande nya medlemmar invaldes: Hr Hugo Andersson, Skavböke; hr Richard G:son Dahl, Malmö; hr Kurt Landberg, Stockholm; frk. Astri Nyström, Luleå; ing. Jan Skogsborg, Stockholm; major Otto von Sydow, Saltsjöbaden; Örebro Stadsbibliotek.

Fil. mag. Olavi Sotavalta (Helsingfors) höll ett föredrag: »Några bidrag till problemet om insekternas flykt», belyst av talrika ljusbilder. Det utgjorde en allsidig analys av vingslagsmekaniken hos insekterna och utmynnade i en matematiskt bestyrkt teori om kraftspelsförhållandet vid vingarnas arbete. Mycket arbete hade av föredr. nedlagts på bestämning av flygtonens svängningstal, vilket åtminstone i ett fall (*Forcipomyia*) visat sig överstiga 1 000. Resultaten komma att publiceras i ett större arbete.

Sammanträdet måndagen den 25 februari 1946.

Närvarande 24 medlemmar och 1 gäst.

Till nya medlemmar valdes: Skog. stud. Berndt-Olof Haglund, Garpenberg; hr Helge Högberg, Örebro; med. lic. Sven Langert, Göteborg; stud. phil. Jaroslav Slípka, Prag; samt fr. o. m. 1945: fotograf Einar Åström, Stockholm, och hr Lennart Bolander, Leksand, vilka av förbiseende ej tidigare protokollförts.

Aktuarie Norstrand uppläste revisionsberättelsen för 1945. Föreningen beslöt att i enlighet med revisorernas förslag bevilja styrelse och kassaförvaltare full och tacksam ansvarsfrihet för räkenskapsåret 1945.

På grund av sjukdom kunde fil. kand. B. Schwan ej hålla det annonserade föredraget om biodling. I hans ställe talade fil. mag. B. Tunblad »Om

nyare kemiska bekämpningsmedel mot skadeinsekter» (se Kgl. Lantbruks-Akad. Tidskr. 84. 1945).

Med. lic. V. Heinze visade flera ex. av *Lionychus quadrillum* Dft., en för hela Nordeuropa nu Carabid, som föregående år (tidigast 27/5 1945) i stort antal tagits på grusig utfyllnadsmark i Oset vid Örebro. (Den återfanns sedermera sommaren 1946.)

Dr K.-H. Forsslund anmälde som ny för landet Trichopteren *Agraylea pallidula* Mc L., tagen i 1 ex. på lyse Upl. Värmdön, Västerskägga (Lindroth); vidare *Sisyra jutlandica* Esb.-P. från Hls. Delsbo, förut blott känd i 1 ex. från Halland.

Sammanträdet måndagen den 18 mars 1946.

Närvarande 42 medlemmar och 2 gäster.

Till nya medlemmar valdes: Fil. mag. Gustaf K. Kolthoff, Stockholm, och ing. Bo Lindh, Stockholm.

Det av styrelsen uppgjorda statföreläsningsförslaget för 1946 upplästes och godkändes.

Prof. I. Trägårdh höll ett föredrag: »Om tillämpningen på insekterna av Dollo's lag». Som exempel på vikarierande organ nämndes främst de till spinnkörtlar ombildade malpighiska kärlen hos larverna av sl. *Rhynchaenus* (*Orchestes*). En livlig diskussion följde.

Dr K. H. Forsslund refererade Helge G. Backlund's doktorsavhandling: »Wrack-fauna of Sweden and Finland» (Opusc. Ent., Suppl. Lund 1945).

Sammanträdet måndagen den 15 april 1946.

Sekreterare dr L. Brundin.

Närvarande 32 medlemmar.

Ordf. erinrade om den svåra förlust, Föreningen lidit genom docent Douglas Melin's bortgång, och meddelade, att en krans sänts till hans bår.

Vidare redogjorde Ordf. för de åtgärder, Föreningen vidtagit för utökning av den vetenskapliga personalen vid Riksmusei Ent. Avd.

Dr Rolf Krogerus (Helsingfors) höll ett föredrag: »*Formica uralensis*, en ekologiskt och djurgeografiskt intressant myra». Föredr. hade funnit denna för Sverige nya art vid Jtl. Häggenås (se protokoll för 11/9 1944) och ansåg att *F. uralensis*, som har sitt utbredningscentrum inom Sibiriens buskstepper, befinner sig på snabb framryckning mot väster. Särskilt intresse tillvann sig skildringen av försöken med pH-orglar och det faktum, att föredr. lyckats påvisa samma pH-värde (omkr. 4,0) i *Formica uralensis*' kroppsvätska och i *Sphagnum-fuscum*-tuvorna, till vilka arten hos oss är strängt bunden. Föredr. meddelade även en annan för Sverige ny myra, *Formica gagatoides* Ruzsky, som av honom anträffats vid Abisko 1939.

Ing. Janzon visade en apparat av svensk konstruktion för automatisk registrering av mikroklimatisk temperatur och luftfuktighet.

Sammanträdet måndagen den 13 maj 1946.

Närvarande 35 medlemmar och 1 gäst.

Till ny medlem valdes löjtnant Ivar Cahné, Jönköping.

Föreningen beslöt att i enlighet med Styrelsens förslag utdela årets Grill-stipendium till stud. Claes Thorén, Stockholm.

Lektor C. H. Lindroth höll ett föredrag: »Vingdimorfismen inom fam. *Carabidae*». Resultaten komma att publiceras i del III av hans arbete »Die fennoskandischen *Carabidae*».

Sammanträdet måndagen den 27 maj 1946.

Närvarande 33 medlemmar och 1 gäst.

Till nya medlemmar valdes: Red. Kaj Curry-Lindahl, Stockholm, och dir. E. A. Hellman, Helsingfors.

Dr Richard Frey (Helsingfors) höll ett föredrag: »Azorerna i biogeografins ljus». Det blev en fängslande och med åtskillig humor kryddad skildring av den finländska expeditionens färder på dessa öar år 1938. De viktigaste resultaten finnas publicerade i Soc. Scient. Fenn., Årsbok 21 B, Helsingfors 1943.

Dr Anton Jansson visade en märkvärdig Staphylinid, tagen i 1 ex. i en komposthög vid Vrml. Lundsberg av Wirén. Då både släkte och art föreföll att vara obeskrivna, hade dr Jansson ämnat införa den i litteraturen under namnet *Wirenidia exarata*. (Han har senare blivit förekommen, då arten från Böhmen blivit beskriven såsom *Bohemiellina paradoxa* Mach.) Djuret hade även blivit funnet vid Helsingfors av Stenius och Stockmann. Säkerligen är det fråga om en sen invandrare. Med anledning av detta fynd utspann sig en livlig diskussion.

Vårexkursionen.

Denna ställdes till Bogesundslandet den 30 maj (Kristi Himmelfärdsdag). De flesta deltagarna, 30 till antalet, anlände med båt från Ropsten till Frössvik. Vädret var utmärkt och samlarivern stor, men fångsten blev under förväntan. Märkligast var *Cidaria biriviata* Bkh., ny för Upl.

Sammanträdet måndagen den 2 september 1946.

Närvarande 39 medlemmar och 2 gäster.

Till nya medlemmar valdes; Förf. Dag Hemdal, Helsingfors; med dr Frithiof Larsson, Eskilstuna; fil. mag. Henrik Markkula, Stocksund; frk. Barbro Rosén, Norrköping; hr Ingmar Stockman, Traneberg; dr Otto Wellenius, Ekenäs (Finland).

Frågan om en eventuell överlåtelse till Riksmuseum av Föreningens bibliotek dryftades ingående, och en kommitté, bestående av hrr Ordf.,

Lundblad och Tunblad, fick i uppdrag att utarbete förslag till överlåtelsevillkor.

Prof. Trägårdh redogjorde för förslaget, att nästa internationella entomologkongress skulle hållas i Sverige. Föreningens medlemmar voro starkt positivt inställda härtill och förordade (efter omröstning), att kongressen skulle hållas sommaren 1948 (i stället för 1947, såsom föreslagits av dr Jordan, exekutivutskottets sekreterare).

Under rubriken »Sommarens skörd» lämnades meddelanden av följande herrar: Dr Nordström gav en utförlig redogörelse för sommarens massförekomst av *Phytometra gamma* L. Även *Pyrameis cardui* L. och *P. atalanta* L. hade haft ett ovanligt gott år. Tydligt var det fråga om en invasion söderifrån. Vidare meddelade dr Nordström, att han under sommaren tillsammans med Hugo Eliasson gjort exkursioner i övre Norrlands kusttrakter. Resultatet var omkr. 50 nya landskapsuppgifter och en för Sverige ny art, *Radinagoes lepigone* Möschl., från Vb. Bjuröklubb. Vidare bl. a. *Calothysanis amataria* L. vid Vb. Holmsund (förut nordligast i Gävle-trakten) och *Tapi-nostola elymi* Tr. vid Bjuröklubb och på Obbolaön i Vb. Larver till *Macroglossa stellatarum* L. hade tagits på St. och L. Karlsö. — Prof. Lundblad visade en samling coleoptera, tagna av honom i Upl. Fiby. Om detta områdes intressanta coleopterfauna kommer han att utge en särskild publikation. — Tandl. Allander meddelade, att yngelplats för *Chrysoptera c-aureum* Kn. anträffats på två skilda lokaler i Skåne, nämligen Skärälid och Kågeröd, varav framgår, att arten torde vara permanent medlem av landets fauna. Vidare visades det femte svenska ex. av *Gluphisia crenata* Esp., taget vid Skärälid i maj 1946, samt en serie *Drymonia trimacula* Esp. från samma lokal. — Tullkontr. Bruce meddelade fynden av tre stora rariteter bland Coleoptera från Sm. Sandbäckshult juni 1946: *Euthiconus conicicollis* Fairm. ♂♀ (ny för Sverige), *Liadopria serricornis* Gyll. och *Euplectus brunneus* Grimm.

Sammanträdet måndagen den 23 september 1946.

Närvarande 38 medlemmar.

Skattmästaren meddelade, att Föreningen liksom föregående år erhållit två statsanslag, dels 1 800 kr. till Ent. Tidskr., dels 3 000 kr. till Svensk Insektfauna.

Till nya medlemmar valdes: Hr Lennart Adolfsson, Huddinge; fil. lic. Richard Broberg, Uppsala; hr Karl A. Eriksson, Gnesta; fil. kand. Torsten Hasselrot, Lidingö; stud. Ulf Nylander, Lidingö; hr Jiri Paclt, Prag; med. lic. Nils-Erik Pahlsson, Stockholm; med. kand. Bengt Sievert, Stockholm.

Föreningen godkände det av Styrelsen förordade kontraktförslaget för överlåtelse av biblioteket till Riksmuseum. Detta skulle stencileras och utsändas till samtliga medlemmar.

Lektor C. H. Lindroth höll ett föredrag: »Om kalkens betydelse för insekterna. Undersökningar på carabidsläktet *Harpalus*». Resultaten komma att publiceras i del III av hans arbete »Die fennoskandischen Carabidae».

Med. lic. V. Heinze visade tre skalbaggsrariteter från Skåne, dels *Oedemera subulata* Ol. och *Asclera sanguinicollis* Fbr. (se Ent. Tidskr. 1945, p. 77—78), dels *Claviger longicornis* Müll. från Romeleåsen och Råå.

Hr Malte Carlsson visade *Hypnodes costaestrigalis* Steph. från Sdml. Brännkyrka 7/8 1946 och flera ex. av *Cidaria biriviata* Bkh. från Upl. Bogesund och Sdml. Grödinge. Samtliga utgöra nya landskapsfynd.

Sammanträdet måndagen den 28 oktober 1946.

Närvarande 41 medlemmar och 2 gäster.

Till nya medlemmar valdes: Assistent Harald Jönsson, Borlänge, och med. lic. Gunnar Kindblom, Simrishamn.

Sekr. meddelade, att coleopterologerna K. M. Heller, K. Hänel och Fr. Spaeth samt dipterologen O. Karl avlidit under isoleringens år. Dr Nordström tillfogade lepidopterologerna N. Filipjev, L. B. Prout och D. Kuskov.

Föreningen valde till ytterligare medlemmar i arbetsutskottet för den internationella entomologkongressen (1948) docent Holm, lektor Lindroth, dr Nordström och prof. Tullgren.

Sekr. redogjorde för en skrivelse, som Styrelsen insänt till Universitetsberedningen för att söka utverka obligatorisk undervisning i entomologi vid Uppsala Universitet och Stockholms Högskola.

Ordf. meddelade, att frågan om överlåtelse av Föreningens bibliotek till Riksmuseum mist sin omedelbara aktualitet. Förutsättningen hade nämligen varit, att särskild arbetskraft för skötseln av Riksmusei samtliga bibliotek anställdes; men denna begäran hade avstyrkts av Naturvetenskapliga Forskningsrådet.

Då aftonens utlovade föredragshållare, fil. kand. B. Schwan, insjuknat, hade programmet ändrats till att omfatta smärre meddelanden och demonstrationer. — Ordf. gav en livligt uppskattad skildring av hur han i sin ägandes källare funnit den för landet nya spindeln *Physocyclus Simoni* Berland (fam. *Pholcidae*). — Dr Forsslund hade senaste sommar i Lyckseletrakten funnit *Formica*-arterna *uralensis* Ruszky, *sanguinea* Latr. och *suecica* Adz, den förstnämnda även vid Åsele. — Lic. Ossiannilsson visade den för Nordeuropa nya Capsiden *Dichroscytus intermedius* Reut., tagen på gran på flera lokaler i Skåne, samt den för Sverige nya striten *Paralimnus rotundiceps* Leth., funnen på Phragmites i Dalsl. av Ander. — Dr Brundin omnämnde en hel rad för vetenskapen nya *Atheta*-arter, vilkas beskrivning inom kort kommer att offentliggöras (därav 3 funna i Sverige), vidare den för Nordeuropa nya *Atheta* (*Microdota*) *palleola* Er., funnen vid Pälkem i Lule lpk av Wirén. — Dr Nordström visade *Limenitis camilla* L. och *Harmodia filigrana* f. loc. *estonica* Drdt, vilka nyligen upptäckts i Sverige, den förra vid Sk. Silvåkrasjön av Christoffersson, den senare vid Gtl. Hörsne av G. Eriksson.

Hr Leiler framförde vissa önskemål angående Föreningens publikationer:

a) Av den blivande poängtabellen för Coleoptera borde en ensidigt tryckt upplaga på tjockare papper, ämnad till samlingsetiketter framställas; b) »Entomologbladet» borde återuppstå; i varje fall borde Föreningen i någon form utge en handledning för insektsamlare; c) »Svensk Insektafauna's» utgivning bör så vitt möjligt påskyndas. — På detta förslag följde en livlig diskussion. Styrelsen fick särskilt i uppdrag att undersöka möjligheterna enligt punkt b) ovan.

Sammanträdet måndagen den 25 november 1946.

Närvarande 44 medlemmar samt 5 gäster, däribland dr Harald Lindberg (Helsingfors), som av Ordf. särskilt hälsades.

Till nya medlemmar valdes: Hr Erhard Bergström, Linköping; fil. mag. W. Hackman, Helsingfors; fil. mag. Harry Krogerus, Helsingfors.

Hr Leiler's förslag om utgivande av »Handledning för insektsamlare» diskuterades ivrigt. Sekr. fick i uppdrag att vid januari-sammanträdet inkomma med förslag.

Likaledes diskuterades den för varje år alltmera nödvändiga åtgärden att ge ut ett register över Ent. Tidskr. Även här fick Sekr. i uppdrag att utarbete förslag.

Aftonens huvudpunkt var en diskussion över ämnet: »Den svenska insektafaunans förändringar under senare årtionden». Förste inledare var dr Nordström, som från fjärlarna lämnade en hel rad exempel på immigranter och på arter med starkt fluktuerande utbredning. Särskilt noggrant redogjorde han för *Colias hyale's* historia i Sverige. — Andre inledaren, lektor Lindroth, tog som exempel på en nyinvandrad art *Amara majuscula* Chd., och visade genom diagram över minimitemperaturens förändringar i april de sista 70 åren, hur värarna i stora delar av landet avsevärt mildrats, vilket torde spela en stor biologisk roll. — Därefter följde diskussion.

Folkskoll. Axel Olsson visade *Cryptophagus pallidus* Sturm och *Ceuthorrhynchus javeti* Bris. från Öl. Greby, båda nya för landskapet.

Högtidssammanträdet på restaurant Mosebacke lördagen den 14 december 1946.

Närvarande 32 medlemmar samt som gäster fruarna Alm, Brundin, Carlberg, Cronvall, Faugert, Hanson, v. Hausswolff, Landin, Lindroth, Lundblad, Malaise, Nordström, Olsson, v. Sydow, Tesch, Tullgren, frökarna Berglund, Borggård, Eisen, Löfgren, Molin, Ohlén, ing. Landin.

Till nya medlemmar valdes: Professor Harald Lindberg, Helsingfors, och fil. mag. Gustaf Rudebeck, Lund.

Sammanträdet började med supé. Därefter höll prof. I. Trägårdh ett kåserande föredrag under titeln: »En entomologisk resa längs Sveriges kust år 1898».

Carl H. Lindroth.